

FAHRETTİN KILIÇ

Halkın hep birlikte oluşturduğu bir temizlik kültürü vardı.

Bu çalışmamızda bakkal Fahrettin Kılıç ile yaptığımız sözlü tarih görüşmesine yer vermekteyiz. İbrahim Batmaz 1957 yılında Ordu’da doğmuş, 1984 yılında İstanbul’a gelmiş. Hayatının önemli bir kısmını Balatta geçiren Fahrettin bey ve ailesi iş vesilesiyle balata taşınmış. Fahrettin Kılıç’ın anılarını dinleyelim.

“Kardeşlerimin atölyesinde esnaflığı öğrendikten bir süre sonra kendi dükkanımı açtım. Geldiğimde burada bu işi yapan birkaç kişiden biriydim. Eskiden sahil kıyısında fabrikalar vardı yönetimin değişmesi ile birlikte onlar yıkılıp başka yerlere taşındı. Yıkıldıktan sonra güzel bir iş potansiyeli olan yer artık kalmadı. İnsanlar doğduğu yerde değil doyduğu yerde kaldığı için buradan gitmeye başladı Fabrikaların kapanmasından bugüne esnaf ilişkileri yavaş yavaş kötüledi. Eskiden esnaflar arasında saygı ve sevgi vardı. Birbirine verilen sözler çok önemliydi.”

“Sosyal hayat açısından da çok değişiklik oldu. Zamanla burada yaşayanlar buradan gitti ve yeni gelenler de haliyle eskisi gibi kaynaşamadılar. Aynı durum tarihi eserler içinde geçerli. Zaman geçtikçe bakımsızlıktan, eski hallerinden uzaklaştılar. Eskiden burada yaşayanlar bayramlaşmak ve tebrikleşmek gibi konulara özen gösterirlerdi. Balat’ta iki adet sinema vardı eskiden. Onun dışında gayrimüslim kardeşlerimizin tavuk kestiği günler olurdu. İkramlar ve ziyaretler olurdu, önceden gayrimüslim halkla ilişkiler çok iyiydi. Halkın hep birlikte oluşturduğu bir temizlik kültürü vardı. Şimdi o kültür kalmadığı için belediyede çalışan temizlikçi arkadaşlara kaldı bütün yük. Özetlemek gerekirse Fatih çok göç almış bir bölge. Bir anlamda da kimliğine sahip çıkamamış bir bölge. buraya yeni gelen esnaf ya da yaşayan halkın buraya da adapte olamadığını tam tersine burayı geldikleri yere benzetmek istediğini görüyorum tabelalardan gerekse davranışlarından gelen yabancı insanların geldikleri yere uyum sağlamasının daha doğru olduğunu düşünüyorum.”

“2007 yılında Unesco burada bir proje başlattı. Bu projeye birlikte Balat yavaş yavaş turizm anlamında gelişti ve dışardan fazlasıyla talep edilir oldu 2016 yılı ile birlikte en yüksek noktaya ulaştı. Buranın bazı sokaklarında sadece yabancılar oturuyor.”

ESAT SAF

Balat, ünlü pek çok ismi yetiştirmiş bir semt.

Bu çalışmamızda kıraathane sahibi Esat Saf ile yaptığımız sözlü tarih görüşmesine yer vermekteyiz. Esat Saf 1949 yılında Balat'ta doğmuş. Hayatının tamamını Balat'ta geçiren Esat bey ve ailesi iş vesilesiyle Balat'ta kalmayı tercih etmiş. Balat'a dair hatırladıklarını ondan dinleyelim.

“Eskiden çoğunlukla ilkokul mezunları vardı. Üniversite mezunu çok azdı. Öğretmenlerimiz oldukça kaliteliydi. Ben eskiden bir çok önemli ismin kitapçısıydım. O dönem İstanbul sadece Suriçiydi. Boğaz vardı Beyoğlu vardı bir de Suriçi. Ticaret hayatı zengin olduğu için ve insan çeşitliliği olduğu için burada kaldık.”

“Eskiden burada çok dürüst esnaflar vardı . Şimdi ekonomik koşullar insanları farklı yollara zorluyor. Herkes birbirini tanırdı esnaf olarak şimdi ben burada yabancı oldum.Eskiden yazlık sinemaya giderdik, bir de kışlık sinema vardı. Aksaray'da meyhanelere giderdik. Şimdi bunların hiçbiri kalmadı herkes bireysel yaşıyor.”

“Sosyal hayat samimi ve dostluk içinde ilerlerdi. Semtin belli bölgelerinde Rumlar belli bölgelerinde Ermeniler yaşırdı. Mesela deniz kenarı Ermenilerindi, Türkler azınlıktı. Zamanla 6- 7 Eylül hadisesi ile birlikte Rumlar gitmeye başladı. İnönü'nün de yabancı uyrukları dışarı yollamasıyla birlikte gayrimüslim halk burada epey azaldı. 1948 yılında İsrail kurulduktan sonra İsrail'in kurucusunun da içlerinde bulunduğu bir kısım Balat halkı buradan gitmiş. Ardından Karadeniz'den ve Anadolu'dan insanlar buraya gelmeye başladı. Şimdiyse kozmopolit. Balat, ünlü pek çok ismi yetiştirmiş bir semt. Tarihi olarak ise üç imparatorluk geçirmiş bir bölge.”

BAYRAM DOĞAN

Çocukluğumuzda şahane bayramlar geçirirdik.

Bu çalışmamızda bakkal Bayram Doğan ile yaptığımız sözlü tarih görüşmesine yer vermekteyiz. Bayram Doğan 1956 yılında Sivas'ta doğmuş,1959 yılında İstanbul'a gelmiş. Hayatının önemli bir kısmını Ayvansaray'da geçiren Bayram bey ve ailesi iş vesilesiyle Balat'a taşınmış. Ayvansaray'a dair hatırladıklarını ondan dinleyelim.

“Ulubatlı Hasan İlkokulu'nda okudum, ondan sonra Ahmet Rasim Ortaokulu'na geçtim. Çarşamba'ya yürüyerek giderdik. O dönemde top derdimiz vardı. Babam sopayla kovalardı top oynamayayım derslerimi çalışayım diye. Profesyonel olarak yapmasak da ben hala spor olarak oynuyorum tabii.”

“Çocukluğumdan beri esnafım. Benden önce de babam bu işi yapardı. Hemen ileriki sokakta yer alan köşe başında dükkanımız vardı. Çalışmak babamızdan kaldı. Oğlum da burayı devam ettirecek.”

“Benden sonra kardeşlerim de burada doğdu. Eskiden burası çok güzel bir yerdi. Herkes birbirine komşuluk yapardı.O zaman arkadaşlık çok fazlaydı. Semte giren bir yabancıyı hemen anlardık. Mesela yanibaşımızdaki boş arsada yangın çıkmıştı mahalledeki herkes orada yaşayan yaşlı amcaıyı kurtarmak için seferber olmuştu, ben de dükkanı kapatıp yardım etmiştim. O dönemde dayanışma çok yoğundu.”

“Ticari olarak da burası çok kalabalıktı. Aşağıda kalafat yeri vardı. Yani gemi yapılarıydı. Sahilden Unkapanı'na Feshane'ye kadar hep doluydu. O dönem mesai saati sonrası veya öğle arasında kalabalık sebebiyle birine değmeden buradan geçmek imkansız olurdu. Günlük 600 tane ekmek satardım. Aynı sokakta ileride Madam Olga vardı. Süt, beyaz peynir ve reçel satardı. Kendileri üretip yapılarıydı. Onun

dışında bu bölgede birkaç tane daha bakkal vardı. Bunlardan biri tepedeydi. Bir keresinde biz 19 kiloluk tenekeleri oraya taşıdık. Böyle bir yardımlaşma kültürümüz vardı.”

“Sosyal aktivite olarak o dönemlerde sinemalar vardı. Sur Sineması ve Sümer Sineması meşhurdu. Balat’ın içinde Mehtap Sineması, Çiçek Sineması vardı. Kışlık sinema vardı. O dönemler herkes çekirdeğini alıp oraya giderdi. Biz de arkadaşlarımızla minyatür sahada maçlar yapardık, herkes izlemeye gelirdi.” Burada çok güzel bayram yerleri olurdu Toparlak Kahve’nin orada. Belediye hamamı vardı. Çocukluğumuzda şahane bayramlar geçirirdik. Gayrimüslimler ise şu karşıda kilise var, orada şeker yaptırıp fakirlere dağıtırlardı. 1961 yılından sonra yavaş yavaş buradan gittiler. Onların da gitmesi ile eski tanışma ortamı kalmadı.”

MAHMUT KARAMAN

Burası her gün bir kabuk değiştiriyor.

Bu çalışmamızda şarküteri sahibi Mahmut Karaman ile yaptığımız sözlü tarih görüşmesine yer vermekteyiz. Mahmut Karaman 1956 yılında Kastamonu’da doğmuş, 1969 yılında İstanbul’a gelmiş. Hayatının önemli bir kısmını Balat’ta geçiren Mahmut bey ve ailesi iş vesilesiyle Balat’a taşınmış. Şimdi Balata dair anılarını Mahmut beyden dinleyelim.

“Buraya ilk geldiğimde bir tornacıda çıraklık yaptım. Altı- yedi sene tornacılık yaptım. Yani bir yandan da tornacı ustasıyım aslında. Sonrasında ticarete atıldık. O dönem sahildeki fabrikalar yıkılmadığı için daha iyiydi bizim için. Daha kalabalık bir ortam vardı. Getirdiğimiz mallar öğlene kadar bitiyordu. O zamanki esnaflar birbirlerine güveniyorlardı, para alıp verebiliyordu.”

“O dönem sosyal hayat cıvıl cıvıldı, komşuluk ilişkileri çok iyiydi. Eskiden yazlık sinemaya hep birlikte giderdik. Güneş Sineması vardı. Onlardan sonra sinema kültürü de öldü. Televizyon çıktıktan sonra kahveler birer lira para alırlardı izletmek için. Eskiden herkes kıraathanelerdeydi. Şimdi onun yerini de kafeler aldı. Burası her gün bir kabuk değiştiriyor. Şimdilerde çok daha turistik bir yer haline geldi.”

SAVAŞ ÇORUT

Balat üç dinin de bir arada olabildiği bir bölge.

Bu çalışmamızda bakkal ve şekerci Savaş Çorut ile yaptığımız sözlü tarih görüşmesine yer vermekteyiz. Savaş Çorut 1971 yılında İstanbul doğmuş. Küçüklüğünden beri Balat’ta yaşıyor. Balat’a dair hatırladıklarını kendisinden dinleyelim.

“Küçüklüğümden beri ailemle birlikte burada yaşamayı seçtik. Balat üç dinin de bir arada olabildiği bir bölge. Hristiyanlar, Müslümanlar ve Yahudiler 1960’lara kadar burada birlikte yaşamışlar. Aynı binada komşuluk yapmışlar. Bir katta Rum, bir katta Ermeni, bir katta Türk aile birlikte yaşamıştır. Balatın farklı bir aurası var. Geçen gün 87 yaşında Robert Elmas isminde bir beyefendi ile sohbetimiz oldu. burada doğmuş ve 26 yaşına kadar burada büyümüş sonrasında ülke değiştirmiş. Fakat son zamanlarda geri dönmüş ve her hafta Sinagog’a gidiyor. Bu beyefendi Balat’ın kapı ile ayrılan iç Balat ve dış Balat adında iki kısımdan oluştuğunu söyledi. Robert bey küçükken Müslümanların kandili yandığında hep birlikte

sevindiklerini söyledi. Çardak bayramlarımız olduğunda Müslümanlar bize yardım ederdi dedi. Bu gibi güzel anıların o döneme ait olduğunu aktardı.”

“Esnafların da o dönemde birlikte yaşadığı ve tüm ihtiyaçlarını gördükleri bir zamanmış. Tacirlerin gidip geldiği bir bölgeymiş. Her şey yan yana ve bir aradaymış. Bir şeyi hayal ederek geleceği kodlamaya gayret ediyoruz. Müslümanlar kapsayıcı ve kucaklayıcıdır. Fatih Sultan Mehmet İstanbul’u fethettiğinde buradaki tebaa gayrimüslim halkla birlikte yaşamıştır. Osmanlı döneminde sosyal olarak bir sorun yaşanmamıştır. Ben o zamanki devleti aliyenin kuşatıcılığının ve merhametinin Türkiye Cumhuriyeti devletinde tekrar tezahürünü hayal eden bir adamım. Gördüğünüz gibi çocukluğu Balat’ta geçmiş, 80 90 yaşında insanlar hala burayı ziyaret ediyorlar.”

“Sosyal olarak demografik yapı değişiyor. Fakat insan iyi olduğu zaman kimsede bir sorun olmaz. Burayla ilgili en özeli anılarımdan biriyle bitirmek istiyorum. Biz şu an burada dükkanımıza giren çocuklara şeker veriyoruz. Yakın zamanda öğrendiğim kadarıyla dükkanın iki önceki sahibi de eskiden bu geleneği yapıyormuş. Ben bunu Robert Elmas’tan öğrendim. O da çocukluğunda buradan şeker almış. Bu beni çok mutlu etti. Dükkanın böyle bir geleneği olduğunu ve farkında olmadan bizim de bunu devam ettiriyor olmamız paha biçilmezdi.”

İBRAHİM BATMAZ

Balat’a geldiğimiz dönemde Anadolu insanı daha çoktu.

Bu çalışmamızda bakkal İbrahim Batmaz ile yaptığımız sözlü tarih görüşmesine yer vermekteyiz. İbrahim Batmaz 1963 yılında Niğde’de doğmuş, 1970 yılında İstanbul’a gelmiş. Balata dair anılarını İbrahim beyden dinleyelim.

“Balat’a geldiğimiz dönemde Anadolu insanı daha çoktu. Örneğin; Kastamonu, Sivas ve Karacabeyli’den çok fazla insan ikamet ediyordu. Onun yerini şimdi değişik yerlerden, ülkelerden insanlar aldı. İlkokul ve liselerin sayısı fazlaydı. Ancak yükseköğretim için seçenek yoktu şimdiki gibi. Şimdi Ayvansaray Üniversitesi, Kadir Has Üniversitesi var. Benim gençlik dönemimde Fatih daha sakin bir yerdi. Kafe tarzı yerlerin burada çoğalmasıyla birlikte yabancı uyruklu insanlar da buraya çok fazla gelmeye başladı. O zamanlar herkes birbirini tanır, selamlaşırdı. O zamanla bugün arasında %100 fark var. Esnafların da arkadaşlığı, dostluğu çok güzeldi. Tabii bir de kuşak farkı var, şu anki nesli anlamak da zor. Şu an esnaf olanlar fazla samimiyet kurmak istemiyor veya mesafeyi biliyor.”

“Geçmişteki mahalle ilişkilerinde bir aile ortamı vardı. İnsanlar birbirleriyle bir şeyler paylaşabiliyorlardı. Sofralarını açıyor, acılarını paylaşıyorlardı. Şu an için burada yaşayanlar sosyal aktivite olarak yüzmeye sarayburnuna gidiyorlar. Spor tesislerine halı saha maçlarına gidiliyor. Eskiden ise meyhaneye dayalı bir kültür vardı. Agora meyhanesi vardı. Birahaneler vardı. O zamanlar televizyonlarda film izlemek çok modaydı. Orhan Gencebay veya Kemal Sunal’ın filmleri izlenirdi. İnsanlar küçük bir mekanda 40-50 kişi onu izlerdi. Komik geliyor ama o zamanki eğlence oydu.”

“Sosyal olarak baktığımızdaysa, burda zamanında farklı etnik kökenlerin bir arada yaşamasıyla şu an Suriyelilerin bir arada yaşaması bambaşka. O zamanki etnik köken burda doğmuş, burda büyümüşü bizim gibi. Şu an burada yaşayanlar bize uzak kültürler. Onlarla sadece beş yıldır birlikte yaşıyoruz. Eski zamanlarda burda yaşayanlar birbirlerinin kültürlerini kavramışlar. Birbirlerinin cenazesi olduğunda veya düğünü olduğunda nasıl yaklaşırlar öğrenmişler. O yüzden o zamanla bugün arasında çok fark var. Örnek verecek olursam; yakınımızda bir han var. Orada vefat eden bir Müslümana bir Rum beyefendi

başsağına gelmişti. Yanında küçük bir şişe kırmızı şarap getirmişti. Bir kadeh atıp şarabı cebine koydu ve destek olmak için aramıza katıldı.”

“Bu bölgede yapılan bayramlar Anadolu kültürünün aynısıydı 10 yıl önceye kadar. Şu an ise bayramlar mesajla tatille geçirilen bir döngüye girdi. Eskiden buralarda kurbanlar kesilirdi. Doya doya bayramın tadı hissedilirdi. Burası bu sebeplerden benim için vazgeçilmez, manevi olarak değerli ve yaşanmışlığımız var.”

BAYRAM ERSOY

Eskiden hepimiz birbirimize emanet ederdik her şeyi.

Bu çalışmamızda tornacı Bayram Ersoy ile yaptığımız sözlü tarih görüşmesine yer vermekteyiz. 1941’de Rize’de doğan Ersory’un hikayesini ve Balat’a dair anılarını kendisinden dinleyelim.

“1945’de Balat’a geldik ailemle. Küçüklüğüm burada geçti. Eski komşuluk, esnaflık süperdi, hepimiz birbirimize emanet ederdik her şeyi. Biz Çorbacı Çeşmesi sokağında oturuyoruz, evimizin kapısı 25 sene hiç kapanmadı, hep açıktı. Taa ki Balat’a isim vermek istemiyorum ama- yabancılar gelene kadar. O zamandan beri kapımızı kapatıyoruz. Ben önceleri simit satardım. Sonra babam beni Ayvansaray’da bir tornacı ustasının yanına verdi, orada çalıştım. Askerlikten sonra kendi dükkanımı açtım. Biz çok fakirdik, babamın benim için özel bir sopa yaptığını hatırlıyorum simit satayım diye. Anlatırken tüylerim diken diken oluyor. Simiti 50 kuruşa alır, 65 kuruşa satardım. Yani karım 15 kuruştı ve bu 15 kuruşlar evimizin giderinin yarısını sağlardı. Şimdi böyle bir şey yok, ekonomi de çok değişti.”

MEHMET DEMİR

Din, ırk, ülke fark etmezdi, bir toplumduk ve birbirimizi korurduk.

Bu çalışmamızda oduncu ve kömürcü Mehmet Demir ile yaptığımız sözlü tarih görüşmesine yer vermekteyiz. 1977 yılından bu yana Balat’ta yaşayan Mehmet Demir’in hikayesini ve anılarını kendisinden dinleyelim.

“Benim Balat’a geldiğim yıllarda Rumlar ve Yahudiler çoktu burada. İnsanlarda birbirine bağlılık ve çok iyi komşuluklar vardı. Zamanla insanlar ayrıldı, zorla değil kendi istekleriyle Şişli’ye ve Kurtuluş’ a dağıldılar. Sonrasında Kastamonu ve Zonguldaklılar geldi, başlangıçta sayıları azdı ama sonra doldu her yer. Eski halinde insanlar birbirlerine daha bağlıydı, Rum esnaf çay yapar, komşularına çay ve tatlı ikram ederlerdi. Din, ırk, ülke fark etmezdi, bir toplumduk ve birbirimizi korurduk. Yeni insanlar geldikçe yabancılaştık. Eskiden şu sokaktan geçen hemen herkese selam verirdim. Şimdi biri beni sokakta dövse kimse karışmaz, insanlar değişti.

“Esnaf ciddi olarak azaldı, belki 10 kişi kaldı. Ben burada odun ve kömür satıyordum ama doğalgaz ile birlikte o iş bitti. Şimdi mangal kömürü satıyorum. Emekliyim vakit geçsin diye kendimi oyalıyorum. Burası bir Musevi’ye aitti, emekli olmaya karar verdiğini söyledi, ben de ondan 1979’da devir aldım ve açtım dükkanımı. Burada hiç kötü anım yok, herhalde mahallenin esnafı olduğum için. Bana odun ve kömür almaya gelirlerdi, zamanla aramızda dostluk oluştu. Museviler sadıktır, pazarlık yaparlar ama alıştıkları yerden almaya da devam ederler.”

ÖZERK TOPALOĞLU

Burası eskiden komple esnaftı, hepsi birbirine yardımcı olurdu.

Bu çalışmamızda kunduracı Özerk Topaloğlu ile yaptığımız sözlü tarih görüşmesine yer vermekteyiz. 15 yaşında Balat'a gelen Topaloğlu'nun hikayesini ve anılarını kendisinden dinleyelim.

“Çocukluğumdan beri kunduracılık yapıyorum, Beyazıt'ta ayakkabı fabrikasında başladım çalışmaya, sonra dükkan açtım Balat'ta. Ayakkabı ve çanta tamiri yapmaya başladım. Güzel işti, yapabilen kalmadı şimdilerde, sadece üç kişi kaldık Balat'ta. Ben bu işi Adanalı bir usta ağabeyimden öğrendim. Çivili ayakkabı yaparak başladım bu işe ve devam ettim. Ayakkabıları yeniliyor canlandırıyorum. Eski Balat daha güzeldi, özellikle giyim kuşam açısından çok değişti.”

“Burası eskiden komple esnaftı, hepsi birbirine yardımcı olurdu. Şimdi baba oğula yardımcı olmuyor, usta çırak işi kalmadı buralarda. Fabrikaların artmasıyla o eski el işçiliğinin kalmaması da üzücü. Esnaf arasında komşuluk kavramı bitti. Mesela sen burada çay yapıyorsan, komşuna vereceksin o çaydan. Biz öyleydik eskiden, yemek yerken çağırırdık birbirimizi. Bir kere ben yaptıysam diğer gün o yapardı, burada oturup birlikte yerdik. Hatta yoldan geçen de bizimle yerdik, şimdi kalmadı bunlar. ŞYine de Balat'ımız güzel...”

SAFFET KIZILDAĞ

Anlatılacak bir semt değil, yaşanılacak bir semt.

Bu çalışmamızda antikacı Saffet Kızıldağ ile yaptığımız sözlü tarih görüşmesine yer vermekteyiz. Uzun zamandır Balat'ta yaşayan Saffet Kızıldağ'ın hikayesini ve anılarını ondan dinleyelim.

“Balat tarihi doku olarak çok eski bir yer. Havraları, camileri, kiliseleri ile her dinin bir arada yaşadığı bir mahalle. Anlatılacak bir semt değil aslında, yaşanılacak bir semt, yani gerçekten 6 kilisesi, 4 havrası, 7- 8 camisi, Bulgar Kilisesi ve Patrikhanesi ile özdeşleşmiş bir semt. Fatih Sultan Mehmet'in önem verdiği özel semtlerden biri. Çünkü ahırları Çift Çarşısı, şimdiki adı ile Balat Çıkmazı adı verilen sokağın içindeydi. Balat'ın dükkanları dehliz şeklindedir, kubbeli modeldir. Üzerlerinde tavandan açılan camlar vardır, hepsi taştır ve çoğu da surların taşlarından yapılmıştır.”

“Balat, sahilde olduğu için tersaneleri ile meşhur bir semt. Kalafat yerleriyle, çekekleri ile bilinirmiş. Tersaneler Bedrettin Dalan döneminde yıkılmaya, antrepolar, fabrikalar kapanmaya başladığında burada değişim de başladı ve işsizlik oldu. Çalışan yaklaşık 20-30 bin kişi vardı, 30 bin kişi 120 bin kişi eder dört ile çarpınca. Bu kadar insan yerleşik yaşıyordu Balat, Cibali, Ayvansaray içlerinde. Tersanelerin gitmesi kötü mü oldu? Bir yerde de iyi oldu çünkü deniz temizlendi, insanlar sahilin ne olduğunu bildi. Eskiden de bilirdik, çocukluğumuz sahilde geçti ama yüzülmezdi, kirliydi. Şimdi son hali ile metro, tekneler, iskeleler, Hasköy'deki yeni büyük proje ile iyileşme ve düzelme var.”

Semtın değişimine gelince Balat eski kültürünü kaybetmedi bence. Semtin içinde ben ve benim gibi semtin içinden gelme, semt ile özdeşleşmiş aşağı yukarı dört yüz, beş yüz aile var. Yeni yerleşimciler semtin düzenini bozuyor mu? Mümkün değil, çünkü ayak uydurmak zorunda kalıyorlar. Artıları var mı semt için? Tabii ki var, evlerin, dükkanların kiralanmasında, binaların restorasyonunda gelişme güzelleşme var. Yurtdışından semti ziyarete gelen çok kişi var. Özellikle Arap ülkeleri ve şu aralar İsrail. Zaten Ruslar, Danimarkalılar, Belçikalıların belli bir oturma potansiyeli vardı burada. Bazı Ruslar yerleştiler. Arap ve İsrailliler ise daha çok “Çukur” dizisinin çekildiği film platosunu görmek için geliyorlar. “

“Bir Avrupalı internette İstanbul’u araştırdığında, ilk olarak buralar düşer Google’a, çünkü suriçi. Turist geldiğinde soruyor mesela, ‘neden Cumbalı evler, hamamlar?’ Bu evlerin kültürü başka çünkü... Mesela hamam kültürü... Burada 3-4 tane var. İnsanlar evlerinde ufacık lavabolarda yıkanmış, hamam kültürü de öyle çıkmış. Semt çok sınıf atladı, yeni yerleşimlerin semte çok faydası oldu. Modern kafe ve restoranların açılması ile semt köklü değişime uğradı ama semtin içinde yetişen, Balat’ın yerleşik aileleri yok olmadığı sürece semtin varlığı devam eder. Bu değişim nereye kadar gider, kimse bilemez ama Balat’ın yerli halkı bu semtte var oldukça bozulmaz. Semt düzeni derken, bu semtin geleneğinde laf atma, kabadayılık, içip içip sarkıntılık yapmak gibi şeyler yoktur. Semtte yetişen biri yeni gelene samimiyet ve saygı ile yaklaşır, saygısızlık yapmaz ve yaparı da engeller. Balat’ın kültürünü korumasındaki bir diğer neden de dükkanların belirli bir saatte kapanması, gece yarısına kadar her yerin açık olmamasıdır. Cihangir gibi semtlerde restoran, kafe gibi yerler sabahlara kadar açıkken burada en geç 23:00 gibi hepsi kapanır, böylece düzen korunur.”